

RECENZJE

Ks. Józef Młyński, *Człowiek wobec pomocy... Zarys pracy socjalnej*, Tarnów: Biblos 2009, ss. 248 (recenzja wydawnicza).

Z wielką przyjemnością przystąpiłem do czytania i pisania recenzji wydawniczej opracowania naukowego, poświęconego zagadnieniom pracy socjalnej. Jest to tekst ciekawy, osadzony w realiach rzeczywistości społecznej, zasługujący na uznanie i wyróżnienie jako unikatowe przedsięwzięcie naukowe i zarazem wydawnicze, opisujące pracę socjalną w kontekście interdyscyplinarnych rozważań naukowych.

Na wstępie należy zastanowić się nad tym, co nowego do nauki i wiedzy o pracy socjalnej wnosi recenzowana praca. I szerzej – co można się z niej dowiedzieć o pracy socjalnej jako nowym kierunku studiów na terenie Polski, przygotowującym ludzi do profesjonalnej pracy na rzecz jednostek, grup i całych społeczności?

Po pierwsze: jest to fachowe i wnikliwe opracowanie naukowe, całkowicie inne niż dotychczasowe publikacje. Wnosi ono ogrom informacji, głównie zaczerpniętych z dogłębnych analiz i badań naukowych. Uwzględnione tu zostały różnorodne ujęcia pracy socjalnej w kontekście wielu dyscyplin naukowych. Stanowi to jeden z zasadniczych walorów poznawczych tej pracy.

Po drugie: biorąc pod uwagę fakt, iż na terenie Polski refleksja naukowa dotycząca pracy socjalnej należy w dalszym ciągu do rzadkości i stanowi tylko prezentację poszczególnych zagadnień z tego zakresu wiedzy, to przedstawione – przez autora książki – informacje są niesłychanie cennym materiałem poznawczym nie tylko dla studentów z zakresu pracy socjalnej, ale również dla szerszego grona czytelników.

Po trzecie: zgromadzona została niesłychanie bogata literatura. Autor dobrał ją niesłychanie starannie. Ponadto w tekstach przedstawionych do recenzji widoczna jest krytyczna analiza literatury, przy zachowaniu kryteriów naukowych.

Uwzględniając choćby te czynniki i wartości merytoryczno-poznawcze należy wyraźnie wskazać, że praca *Człowiek wobec pomocy... Zarys pracy socjalnej* winna być wydana w formie książkowej i udostępniona szerokiemu gronu czytelników.

Można postawić pytanie: z czego wynika taka teza? Otóż autor tej publikacji zagadnienie pracy socjalnej przedstawia w ujęciu humanistycznej refleksji naukowej. Ukazuje teorię pracy socjalnej w kontekście intelektualno-teoretycznej analizy omawianego zagadnienia. Wielką zaletą tej książki jest fakt, że autor nie tylko polemizuje w sposób naukowy z wieloma autorami, ale przede wszystkim w swym tekście ukazuje nowe kierunki badań i nowe koncepcje rozwiązań naukowych dotyczące interdyscyplinarnego ujęcia pracy socjalnej w celu wykorzystania szerokiej wiedzy dla odnowy jakości życia ludzkiego i ukazania człowieka jako osoby ludzkiej posiadającej niezbywalną godność.

W recenzji wydawniczej, która ze zrozumiałych względów nie może być obszerna, bardzo trudno jest odnieść się do wszystkich zagadnień, jest bowiem tego całe mnóstwo. Niemniej do obowiązków recenzenta należy zwrócić uwagę na pewne potknięcia, które mogą być wyeliminowane przed ostatecznym oddaniem książki do druku. I tak należałoby zwrócić uwagę dotyczącą ujednolicenia zapisu przypisów. Ponadto dość istotnym jest użycie sformułowania „jednostek społecznych” w proponowanej przez autora definicji pracy socjalnej na stronie 24. Proponuję, aby ten termin zastąpić terminem „jednostek”. Wtedy definicja pracy socjalnej brzmiałaby: „Pod tym terminem będziemy rozumieli działalność profesjonalną pracowników socjalnych na rzecz jednostek, grup społecznych i całych społeczności w celu przywrócenia im społecznego funkcjonowania, ich godności, wartości i etosu ludzkiej koegzystencji”. Również sugeruję, aby teksty dotyczące opisów biograficznych postaci z zakresu historii pracy socjalnej były przedstawione w druku odmienną czcionką lub jakimś innym wyróżnikiem. Oprócz tych drobnych uwag istnieje problem tzw. literówek (ale jest nieliczny).

Niemniej powróćmy do tego wartościowego opracowania. Otóż, jak już było wspomniane w recenzji, nie sposób omówić wszystkich wartości wynikających z omawianej książki. Należy szczególnie wskazać na jej naukowy charakter i szeroką przydatność społeczną. Może być ona użyteczna nie tylko dla badaczy, którzy zajmują się tymi problemami, ale także dla szerszego grona odbiorców. Mogą po nią sięgnąć studenci i pracownicy naukowcy, a także ci wszyscy, którym praca socjalna jest bliska ze względu na ideę niesienia pomocy innym. Jest to pewnego rodzaju przesłanie ku przyszłości, by szukać nowych rozwiązań społecznych w duchu humanizmu i poszanowania godności osoby ludzkiej dla pełnego rozwoju człowieka.

Uwzględniając te i wcześniejsze uwagi, z całą sumiennością i odpowiedzialnością stwierdzam, że książka *Człowiek wobec pomocy... Zarys pracy socjalnej* winna być wydana i udostępniona czytelnikom. Podyktowane jest to dobrem społecznym i pedagogicznym, a także troską o przyszłość i jakość nowego pokolenia.

Tadeusz Bąk